

Billedhuggeren Elo †

Fig. 126.
Billedhuggeren
M. Schack Elo.

Nytårsdagen blev han syg, og Andendagen derefter havde en Hjertelidelse gjort en brat og (efter menneskeligt Syn) alt for tidlig Ende på et overordentlig frodigt Kunstnerliv, en rig og meget hjertevarm Personlighed og et i sjælden Grad harmonisk og exemplarisk Ægteskab og Familieliv.

Elo avløste som ung sin Far i den meget krævende Stilling som Konservator ved det verdensberømte Ny Carlsberg-Glyptotek, og han vakte i denne Stilling — hjemme som ude — meget hurtigt Opsigt ved nogle af ham udfundne Konserveringsmetoder. Hans håndværksmæssige Kunnen og kunstnerisk fine Smag indgik i en harmonisk Helhed til megen Nytte. Han kaldtes til Udgravning i Grækenland og Syrien, og i vort Nationalmuseums Gård står til fjerne Tider Løven fra Hamar, som Elo med enestående Dygtighed og Opfindsomhed har skabt af tusindvis af Skår, der var hidsendt i Kasser. Denne Løve bragte ham Ridderkorset, og i et Brev til hans 60-Årsdag i 1947 takkede Nationalmuseets Direktør i hjertelige Vendinger ham for dette Arbejde, der betegnedes som Museets værdifuldeste Ny-Erhvervelse i Direktør Nørlunds Tid. Til specifikke Opgaver med arkæologisk Konservering kaldtes der i 1947 både fra Stockholm og Oslo, og Elo bistod med vanlig Beredvillighed og af Hjertens Lyst udfra sit store Kendskab til disse Ting, sådan som ingen anden i Nord-Europa kunde have gjort det. I en lang Årrække dyr-

kede han i sin Fritid Børnebusterne og kunde i ren Forelskelse i de Små yde det helt ypperlige i Genren. For Offentligheden er det dog hverken i denne Egen-skab eller som Konservator, at han er kendt, men som den, der har givet sit Land mellem 30 og 40 Mindesmærker på Torve og Pladser, i Parker og på Kirkegårde, og hvoraf flere af de førstnævnte er fremstået af Figurer, der var gjort for blot at smykke en Udstilling i den korte Tid, den varede. I disse offentlige Arbejder, der bl. a. strækker sig fra »Ansgar« i Bredgade (Kbh.) over »Tritonen« foran Banegården i Horsens og den yndefulde Pigeskikkelse »Våren« i Skanderborg Dyrehave til den 17 Meter høje, lysende »Svea-Søjle« i Helsingør, aner man noget af hans frodige Fantasi. Højest er han vel nået netop i »Våren« og hendes Søster »Eva« (i Privateje), hvori han gennem en særlig og avklaret Form har givet Kvindeskikkelsen i en betagende, ren og uforfalsket Skønhed og Gratie.

Hans frodige Fantasi fødte også den fornøjelige Springvandsgruppe »Havfrue mader sine Unger«, der efter at have været paa Udstilling i Forum (Kbh.) havnede i Privatbesiddelse.

En smuk og karakteristisk symbolsk Figur til Urnehaven i Nykøbing S. (se »V. K.« XIII, Fig. 225) medførte en Serie af Urnehaveskulpturer (Nykøbing F., Horsens Vestre, Kastrup m. fl.), af hvilke den, som for få År siden anbragtes på Bispebjerg Kirkegård, uden Sammenligning bærer Prisen og er af ypperlig Virkning. Under denne er Elos Aske blevet gravsat.

Før han gik til sine Opgaver, var han utrættelig i at arbejde med Sagen, og hans Omhu for at finde netop den Løsning på netop dette Sted og under disse givne Forhold var en meget værdifuld Egenskab, som var med til at bringe ham til det kunstneriske og merkantile Højdepunkt, som hans sidste År blev for ham.

Næsten færdig står hans Figurgruppe

med Sønderho-Folk i Nationaldragter (jevnf. Fig. 128) til Anbringelse på Kirkegården i Sønderho som Forevigelsen af Fanø-Dragten og som Led i et Mindeanlæg for de omkomne Søfolk, — andre Opgaver nåede ikke at blive fuldendt, før Døden meldte sig i det gryende År, — således bl. a. ikke Buster af vort Kongepar til Museet på Frederiksborg Slot.

Allerede i Tyverne blev Billedhugger Elo Medlem af vor Forenings Bestyrelse; han trådte efter eget Ønske ud i de År, hvor han var udenlands for at grave, men indtrådte atter i Bestyrelsen og har således siddet der i mere end 20 År. For dette Arbejde og hans øvrige kunstneriske og menneskelige Indsats vil vi være ham taknemmelige og i Oprigtighed ære Mindet.

Fra et Besøg på nogle Kirkegårde i Dalarne

Havearkitekt .Johannes Tholle

(Fortsat fra Side 48)

Og så *Nationaldragterne*? Jo, de er der, — og sine Steder i massevis. For denne Sags Skyld må man imidlertid især til Leksand. — og det må være på en Søndag, og man må overvære Gudstjenesten. Her sidder de i Kirkestolene, og bagefter går de lyslevende omkring, — ikke Skuespillere og ikke Statister, men levende Mennesker i et naturligt *millieu* og i en selvfølgelig Dragt (se Fig. 91, 94, 95 og 127).

At se disse mange Nationaldragter i Anvendelse er en Oplevelse af Rang, og man tænker som så, at sådan noget forekommer jo ikke mere i Danmark, — indtil man ikke mange Søndage derefter er til Gudstjeneste i *Sønderho* paa Fanø og der til sin Overraskelse konstaterer, at omved Halvdelen af de gamle Koner går i deres Dragter, — men ingen Unge (se Fig. 128).

Og så *Kirkegårdene*? Som S. 48 antydet venter man sig oprigtigt talt ikke noget

Fig. 127.
Kirkegængere i
Nationaldragt på
Leksand Kirkegård
i Dalarne.
Foto: J. Th. Aug. 1945.

Fig. 128.
Kirkegængere i
Nationaldragt på
Sønderho Kirkegård,
Fanø, Danmark.
Foto: J. Th. Maj 1946.